

**PÖYTÄKIRJA**

Osallistujat: Aulikki Hulmi (pj.) /MMM, Marja Savonmäki/MMM, Vesa Kaarakka/UM, Heidi Alatalo/MMM, Sebastian Hielm/MMM, Jutta Kauppi/Luke, Kirsi Chavda/Siemenpuusäätiö, Virpi Suoninen/MMM, Juha Ruippo/MTK, Annukka Lipponen/MMM, Auli Sihvola/MMM, Aliisa Ketonen/ROO, Eija Napoli/ROO, Anna Santala (siht.) /MMM

**1. Kokouksen avaus**

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

**2. Teemakeskustelu: Maaperäasiat FAOssa: Global Soil Partnership (GSP) esittely ja ajankohtaiset kysymykset, neuvotteleva virkamies Jaakko Nippala, MMM**

Kansainvälisten maaperäasioiden kokonaisuuden muodostavat kestävän kehityksen tavoitteet (SDG 15.3), YKn Aavikoitumissopimus ja FAOn Global Soil Partnership (GSP). EUn maaperästrategia julkaistiin v. 2021 ja trilogineuvottelut maaperän seurantaa ja kestävyttä koskevasta direktiivistä ovat parhaillaan käynnissä. Myös yhteinen maatalouspolitiikka CAP sisältää monia maaperää koskevia tavoitteita sekä toimenpiteitä. EUn maaperämissio keskittyy tutkimukseen. Suomessa ei ole erillistä kansallista maaperäpolitiikkaa, mutta yhteistyötä tehdään eri ministeriöiden (MMM, YM, STM, TEM ja UM) ja sidosryhmien kanssa.

Global Soil Partnership on vuonna 2012 perustettu kumppanuusjärjestely, jonka tehtävänä on tuoda maaperäasiat kv-agendalle ja edistää kestävästä maaperän käyttöä. FAO isännöi GSPTä, mutta se ei ole FAOn virallinen päätöksentekaelin. Myös sidosryhmät ovat GSPssä mukana. GSPn alla toimii alueellisia kumppanuusjärjestelyjä - Euroopassa ESP eli European Soil Partnership.

Suomessa GSPn yhteyspisteinä (focal point) toimivat Aleksi Lehtonen/Luke ja Jaakko Nippala/MMM. Luke, jossa on laajaa maaperäasiantuntemusta, on ollut myös mukana ESPn toiminnassa. Suomi on kohdentanut resurssit EUn maaperämission toimintaan.

ITPS (Intergovernmental Panel on Soils) koostuu 27 maaperän huippuasiantuntijasta, jotka edustavat kaikkia maailman alueita (Euroopasta 5 jäsentä). ITPS:n päätehtävänä on ensisijaisesti tarjota tieteellistä ja teknistä neuvontaa ja ohjausta maailmanlaajuisissa maaperäkysymyksissä Global Soil Partnershipille sekä vastata maailmanlaajuisten tai alueellisten instituutioiden esittämiin erityispyyntöihin. ITPS osallistuu Maaperän tila -raportin valmisteluun ja arviointiin. Tutkimusprofessori Taina Pennanen Lukesta ollut mukana ITPSssä, ja Suomi on tukenut Pennasen ehdokkuutta myös seuraavalle viisivuotiskaudelle.

GSPn virallistamisesta FAOn maatalouskomitean GOAGin alakomiteaksi on keskusteltu useamman vuoden ajan. Näin saataisiin suora yhteys poliittiseen päätöksentekoon. Suomi on useiden muiden tapaan pitänyt nykyistä kokonaisuutta hyvänä ja rahoituksen kannalta tehokkaana.

Maailman maaperäpäivää vietetään vuosittain 5. joulukuuta.

Keskustelussa kysyttiin mm. turvemaiden määrittelystä. Kansainväliset organisaatiot ovat tuottaneet erilaisia suuntaviivoja maaperän ominaisuuksien määrittelyyn. Esillä oli myös maaperän terveystarkastuksen painotukset agrokemikaalit vs. agroekologia. GSPn työssä on mukana myös globaaleja yrityksiä, mutta painopisteenä on ennemminkin maaperän heikentymisprosessit kuin terveystekijät. GSPn rahoitus perustuu pitkälti vapaaehtoisuuteen ja tämä ohjaa ja painottaa osaltaan sen työtä. Mahdollisen alomittaan myötä työ saattaisi siirtyä teknisistä kysymyksistä enemmän poliittiseksi. Todettiin, että varsinkin nykyisessä globaalitilanteessa olisi hyvä jatkaa tiedepohjaista prosessia. Todettiin Taina Pennasen arvokas työ Suomen osaamisen esilletuomisessa ITPSn kautta.

### **3. Turbulenssia FAOssa (Rooma, MMM), mm. USAn uusi politiikka ja FAOn ehdotettu reformiprosessi**

USAn uusi politiikka vaikuttaa mm. terminologian käyttöön, USA haluaa poistaa kaikissa yhteyksissä DEI-kielen (diversity, equity, inclusivity) käytön. USAIDin lopetus vaikuttaa myös FAOn työhön. USA on ollut FAOn suurin rahoittaja (317 MUSD) ja vielä ei ole tiedossa, miten rahoituksen leikkaukset tulevat vaikuttamaan. USAn viralliset kannat saataneen tulevassa huhtikuun hallintoneuvostossa.

FAO:n reformiprosessi: pääjohtajan esitys FAO@80 FAOn hallinnollisesta uudistamisesta tuli joulukuussa yllätyksenä kaikille. Asiasta on käyty hallintoneuvoston sitoutumattoman puheenjohtajan (ICC) johdolla epävirallisia konsultaatioita ja keskustelu jatkuu hallintoneuvostossa. Pääjohtaja on esittänyt uuden kevyemmän version ehdotuksestaan. Siitä on poistettu mm. pääjohtajan kauden pidentäminen ja palkankorostus, mutta hallintoneuvoston jäsenmäärän kasvattaminen ja hallintoneuvoston puheenjohtajan rooli ovat edelleen mukana ehdotuksessa.

Keskustelussa nousi esiin huoli USAn WHOsta vetäytymisen seurauksista esimerkiksi Codex Alimentariuksen toimintaan. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että tilanteesta selvitään. USAn mahdollinen FAOsta vetäytyminen ei ainakaan tällä hetkellä ole näkyvissä, sillä USAlla on paljon kansallisia intressejä FAOn käsittelemissä asioissa.

### **4. Tulevat kokoukset**

#### **a. FAOn hallintoneuvoston istunto 7.-11.4.2025**

Odotettavissa on jälleen hankala istunto. Asialistan keskeisimmät asiat ovat FAOn budjetti kaudelle 2026–27, FAO@80-reformiprosessi, AMR-resoluutio sekä Italian esitys kansainvälisen Välimeren ruokavaliopäivästä (IDMD). Ukrainan ja Gazan sodat sekä muut kriisialueet ovat edelleen asialistalla.

#### **b. FAOn yleiskokous 28.6.-4.7.2025**

Hallintoneuvoston asioiden lisäksi merkittävin yleiskokouksen asia on hallintoneuvoston uuden sitoutumattoman puheenjohtajan (ICC) valinta. Ehdokkaansa ovat asettaneet Azerbaidzhan, Bahama, Egypti, Kap Verde ja Panama. Yleiskokouksen ministeriosuuden keskustelun aihe on *Innovation for Food Security*. Suomi edustautunee kokouksessa virkamiestasolla.

c. EU-AU maatalousministerikokous 27.6.2025

FAOn yleiskokouksen alla järjestetään 6. EU-AU maatalousministerikokous. Suomi osallistuu kokoukseen virkamiestasolla. MTK on Agricordin kautta mukana aktiivisesti järjestämässä kokouksen yhtä sivutapahtumaa.

d. UNFSS+4 (Ruokaturvahuippukokouksen seurantakokous) 28.-30.7.2025  
Addis Ababa

Suomea kokouksessa edustaa UNFSS yhteyshenkilö (convenor) Jyri Ollila. Kouluruokakoalitiolle yritetään saada näkyvä esiintyminen ja sen myötä mahdollinen UMn korkean virkamiestason edustus on vielä auki.

## **5. Ruokaturvakomitean (CFS) asiat**

Ruokaturvakomiteassa käydään parhaillaan neuvotteluja työlinjasta *Strengthening urban and peri-urban food systems*.

Pariisissa maaliskuun lopussa järjestettävässä Nutrition4Growth kokouksessa Suomen edustus hoidetaan suurlähetystöstä. Odotettavissa on uusia kouluruokailukoalition sitoumuksia.

## **6. Muut asiat**

Toimikunnan jäseniä rohkaistiin osallistumaan FAO-kokousten Suomen valtuuskuntiin.

Toimikunnan seuraavasta kokouksesta ilmoitetaan myöhemmin.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Aulikki Hulmi  
puheenjohtaja

Anna Santala  
sihteeri